

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

ПРИРУЧНИК БЕЗБЕДНО НА ДВА ТОЧКА

Добро дошли васпитачи, учитељи, наставници, родитељи и сви ви који васпитавате и учите децу безбедном учешћу у саобраћају!

Вожња бицикла представља један од првих корака деце ка самосталном и одговорном учешћу у саобраћају. Управо у том периоду, улога вас који их пратите и подучавате – родитеља, васпитача, учитеља и наставника – постаје изузетно важна.

Овај Приручник ће вам помоћи да деци на јасан, практичан и узрасту примерен начин пренесете знања, развијате њихове вештине и подстакнете усвајање безбедних ставова и навика приликом управљања бициклом и учешћа у саобраћају.

Уз овај Приручник креирана је и радна свеска намењена деци, која са Приручником чини јединствену целину. Користите Приручник као водич кроз теме обрађене у радној свесци, а радну свеску као прилику да заједно са децом кроз разговор, задатке и практичне активности увежбавате безбедно понашање у саобраћају.

Хвала вам што својим ангажовањем доприносите унапређењу безбедности деце у саобраћају и развоју саобраћајне културе од најранијег узраста.

Имај у виду

Наш заједнички циљ је да свако дете, кроз учење и подршку одраслих, стекне самопоуздање и развије одговорно понашање у саобраћају, како би вожња бицикла била безбедна, корисна и подстицајна активност.

Зашто је бицикл добар избор?

У градовима и мањим местима широм света људи користе бицикл за одлазак на посао, у школу, у рекреативне и здравствене сврхе, за превоз робе (све је више достављача на бициклима). Смањење наше зависности од путовања аутомобилом један је од најтежих изазова и у свету и код нас. Међутим, искуства градова који су у томе веома успешни показују да је едукација важан корак ка томе да возња бицикла постане стандард, а не егзотика или храброст. Ево најпре неких разлога зашто је бицикл добар избор.

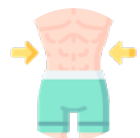
ЗДРАВСТВЕНЕ ПРЕДНОСТИ

боље физичко
здравље

боље ментално
здравље

“покретна
теретана”

бољи сан

ЕКОЛОШКЕ ПРЕДНОСТИ

чистији ваздух

не производи
буку

уштеда горива
(+ уштеда у новцу)

заштита животне
средине

ЈОШ НЕКЕ ПРЕДНОСТИ

мање гужве у саобраћају
(понекад и бржи долазак
на одредиште)

боље
држање тела,
координација и
равнотежа

подстиче
пријатељства

више слободе

Зашто је безбедност деце у саобраћају важна тема?

63

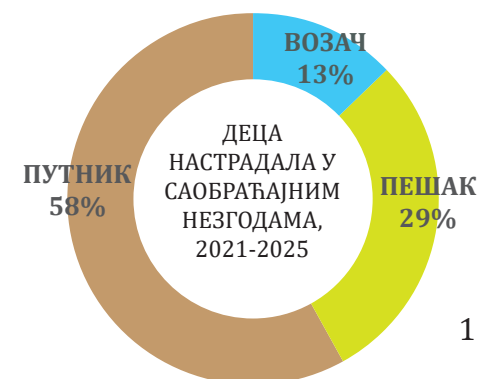
број смртно страдале
деце (0-14 година)

7.102

број настрададе* деце
(0-14 година)

* **настрадала деца:**
смртно страдала,
тешко и лако
повређена деца

Смртно страдало

3 детета возача
бицикла
1 дете путник на
бициклу

Настрадало

751 дете - возач бицикла
111 деце путника на бициклу
75 деце пешака у незгоди са
бициклом

Деца имају специфичне развојне карактеристике које утичу на њихову способност да безбедно учествују у саобраћају. **Најважније карактеристике деце које је важно да познајете:**

- Често тешко процењују брзину, удаљеност и смер кретања возила. Често мисле да ће их возач увек видети и зауставити се.
- Недовољно развијена пажња због чега се лако ометају.
- Реагују спорије од одраслих и теже истовремено прате више извора опасности.
- Нижа су растом и возачи их теже уочавају, посебно између паркираних аутомобила, на раскрсницама и у условима смањене видљивости.
- Када науче да возе бицикл, деца често стекну превише самопоуздања и могу ризично да се понашају.
- Чешће реагују импулсивно.
- Недовољно искуство у саобраћају.

ЈЕДНОСТАВНО ПРАВИЛО

ВИДИ - МИСЛИ - ВОЗИ

Бицикл није играчка, зато се увек треба држати једноставног правила: стално опажати шта се дешава око тебе, мислити о томе шта је безбедно и увек возити пажљиво и одговорно.

Правило је да док не напуне довољно година и док не науче правила саобраћаја, деца бицикл треба да возе **уз надзор одраслих особа на безбедним местима**.

Када возе бицикл на путу или улици, где постоје и други учесници као што су аутомобили, камиони, аутобуси, пешаци, трактори итд., бициклисти треба да буду свесни саобраћаја око себе, као и опасности на које могу наићи.

Самосталан возач бицикла треба да познаје правила саобраћаја јер је равноправан учесник у саобраћају са свима осталима. Безбедно дете бициклиста постаје безбедан одрастао учесник у саобраћају.

Сваки учесник у саобраћају има своја права и обавезе.

УЛОГА РОДИТЕЉА И НАСТАВНОГ ОСОБЉА

Улога родитеља

- Будите добар пример понашања у саобраћају
- Постепено учите децу основним правилима у саобраћају
- Пре вожње проверите исправност бицикла (уколико дете не зна само)
- Пратите знање и вештине деце и постепено их осамосталите

Улога школе и наставног особља

- Научите децу основним правилима у саобраћају
- Подстичите и развијајте безбедно понашање у саобраћају код деце
- Размењујте информације са родитељима/старатељима
- Организујте полигон за вежбу вожње бицикла или друге активности (сарадња са саобраћајном полицијом, итд.)

Родитељ је први учитељ безбедности у саобраћају. Касније, предшколске и школске установе на неки начин треба да преузму и наставе ту улогу. Уколико родитељи и васпитачко и наставно особље сарађују, највеће су шансе да ће деца развити безбедне навике у саобраћају, бити оспособљени да препознају опасности и да правилно и одговорно доносе одлуке у саобраћају.

За родитеље и едукаторе, али и за децу, на **сајту Пажљивко** доступни су додатни савети и материјали који могу помоћи у разговору и раду са децом о безбедном понашању у саобраћају.

Скенирајте QR код и посетите Пажљивков сајт.

УПОЗНАВАЊЕ СА БИЦИКЛОМ

Циљ теме: Дете препознаје делове бицикла, зна чему сваки део служи и уме да уочи ако нешто недостаје или није исправно.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ

Заједно са дететом приђите стварном бициклу. Нека дете покаже и именује делове бицикла. Подстакните дете да објасни чему служи сваки део. Поставите питања, као на пример: Који део служи за заустављање? Који део ти помаже да упозориш друге? Који део омогућује да те други виде ноћу? Зашто је важно да редовно провераваш исправност бицикла?

Потражите у радној свесци:

Задаци: стране 8 и 9; Тестови: стране 14 и 22; Подсетник: страна 44

САВЕТИ ЗА ПРОВЕРУ БИЦИКЛА ПРЕ ВОЖЊЕ

- ♦ Проверите да ли кочнице добро раде.
- ♦ Проверите да ли је ланац добро затегнут и подмазан.
- ♦ Проверите да ли су гуме на точковима добро напумпане и да ли су оштећене.
- ♦ Проверите да ли су предње и задње светло исправни.
- ♦ Уверите се да звонце исправно ради.
- ♦ Проверите да ли су блатобрани чврсто причвршћени и одвојени од точкова.
- ♦ Проверите да ли на бициклу има поломљених или оштећених делова.

ИСПРАВАН ПОЛОЖАЈ НА БИЦИКЛУ

Циљ теме: Дете зна како да заузме исправан положај на бициклу.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ

Пре вожње, на безбедном месту, замолите дете да седне на бицикл и заједно проверите да ли заузима правилан положај у складу са препорукама на овој страни. Разговарајте са дететом о томе да ли се у том положају осећа удобно. Проверите да ли је бицикл одговарајуће величине за дете и, по потреби, подесите висину седишта. Током вожње посматрајте да ли дете задржава правилан положај тела и, ако је потребно, похвалите оно што ради добро и укажите му шта треба да исправи.

ПРАВИЛАН ПОЛОЖАЈ ДЕТЕТА НА БИЦИКЛУ

- ♦ Када дете седне на бицикл, требало би да са оба стопала може дохватити тло.
- ♦ Колена треба да буде благо савијено када је педала у најнижем положају.
- ♦ Руке треба да буду благо савијене у лактовима, а шаке чврсто на управљачу.
- ♦ Дете треба да гледа испред себе, а не у точкове.
- ♦ Стопала треба да су на средини педале, не возити само прстима.
- ♦ Тело благо нагнуто напред, опуштено, не укочено.

ЧУВАЈ ГЛАВУ, НОСИ КАЦИГУ

Циљ теме: Дете разуме значај ношења заштитне кациге и правилно је користи при свакој возњи бицикла.

Научите децу правило **2V1** да би исправно подесили кацигу:

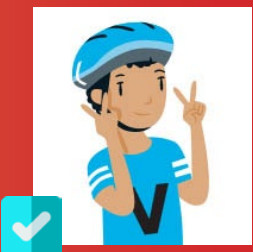
2

Два прста могу да стану између обрва и кациге

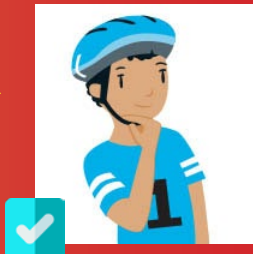
V

Бочни каишеви формирају облик слова „V“ испод уха

1

Простор између закопчаног каиша и браде је ширине једног прста

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ

Пре сваке возње са дететом проверите да ли је кацига правилно постављена. Подстичите дете да временом само провери кацигу пре возње - да ли кацига стоји равно на глави и покрива чело, да ли се кацига помера када лагано протресе главу, и да ли је правилно закопчана.

САВЕТ ЗА РОДИТЕЉЕ:

Приликом куповине кациге проверите:

- ✓ да има ознаку EN 1078,
- ✓ да одговара величини дететове главе,
- ✓ да после подешавања стоји чврсто, али удобно, и да се не помера током возње.

Препоручује се замена кациге након сваког озбиљнијег пада или удара.

БУДИ ВИЋЕН!

Циљ теме: Дете разуме зашто је важно да га други учесници у саобраћају уоче на време и зна која опрема му помаже да буде видљивије.

✓ Подстичите децу да носе флуоресцентни прслук или да се облаче у светле боје које су лако уочљиве другим учесницима у саобраћају.

✓ При кретању ноћу или у условима смањене видљивости, обавезно је упаљено бело светло на предњој страни и **црвено светло на задњој страни** бицикла.

Потражите у радној свесци:
Задаци: стране 11 и 33

! Имај у виду:

На тржишту су данас широко доступна бициклистичка светла на батерије, која често имају могућност избора сталног или трепћућег режима рада. Многи бициклисти користе трепћући режим јер сматрају да су тако уочљивији или желе да продуже трајање батерије.

Међутим, приликом возње ноћу или у условима смањене видљивости, бицикл мора бити опремљен предњим белим и задњим црвеним светлом које непрекидно светли. **Трепћуће светло може се користити само као додатно средство за повећање уочљивости, али не може заменити обавезно стално упаљена светла.**

ПОМОЗИТЕ ДЕЦИ ДА ПРОВЕРЕ ДА ЛИ СУ СВЕТЛА НА БИЦИКЛУ ИСПРАВНО ПОСТАВЉЕНА И АДЕКВАТНО УСМЕРЕНА.

Где возити бицикл

Циљ теме: Дете разуме где је безбедно возити бицикл и зна да изабере одговарајућу површину за вожњу.

Док не напуне девет година, деца бицикл могу возити само на местима за игру:

- ◇ у школском дворишту,
- ◇ у парковима и на игралиштима, или
- ◇ на полигонима где нема саобраћаја.

Потражите у радној свесци:
Задаци: страна 12;
Тестови: стране 14 и 15

ИЗУЗЕТАК!

Ако је под надзором лица старијег од 16 година, дете млађе од девет година може управљати бициклом у пешачкој зони и зони успореног саобраћаја.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ

Корисно је уколико у школи или на неком другом месту у вашем граду/општини можете направити или обезбедити полигон где би деца могла вежбати вожњу бицикла.

Овде је приказан пример једног полигона за вожњу бицикла који се може направити.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ

Заједно са дететом планирајте безбедну путању за вожњу бицикла до школе или другог места које често посећује. Заједно прођите планираном путањом, пешке или бициклом, и уочите могуће опасности, као што су прометне улице, раскрснице, непостојање бициклистичке стазе или места са лошом прегледношћу. Разговарајте о могућим изборима и заједно изаберите путању која одговара узрасту и способностима детета и омогућава безбедније кретање.

Где возити бицикл

Када напуне девет година, деца бицикл могу возити на посебним местима као што су места означена са знаковима за почетак и завршетак:

1

"пешачка зона"

део пута, улице или насеља који је првенствено намењен саобраћају пешака

2

"зона успореног саобраћаја"

део пута, улице или насеља где коловоз користе пешаци и возила

3

"зона 30"

део пута, улице или насеља где је брзина кретања возила ограничена до 30 km/h

4

"зона школе"

део пута или улице који се налази у непосредној близини школе

5

некатегорисани пут

пут који по једнаким условима може да користи већи број корисника; обично пут на коме нема интензивног саобраћаја / неасфалтиран пут

Потражите у радној свесци:
Задаци: страна 12; Тестови: стране 14, 15 и 23

Где возити бицикл

Тек са навршених 12 година, дете сме возити бицикл на улицама или путевима, али мора поштовати правила саобраћаја.

НАЈБЕЗБЕДНИЈА МЕСТА ЗА ВОЖЊУ БИЦИКЛА
јесу стазе које су физички одвојене од коловоза:

Бицикличка стаза

стаза за кретање искључиво бицикала и лаких електричних возила

Стаза резервисана за пешаке и бициклисте

стаза за кретање бицикала и лаких електричних возила, одвојено од пешака, једни поред других

Пешачко - бицикличка стаза

стаза за кретање пешака, бицикала и лаких електричних возила заједно

Све физички одвојене стазе намењене за вожњу бицикла означене су саобраћајним знаковима за почетак и завршетак стазе.

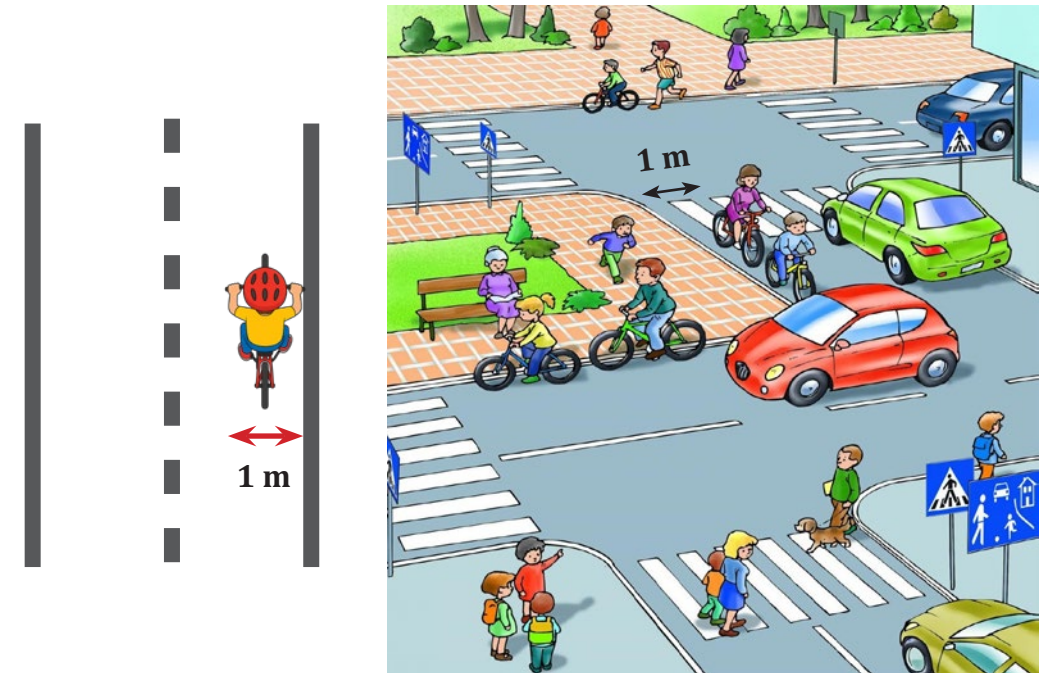

Потражите у радној свесци:

Задаци: страна 27; Тестови: стране 42 и 43

Где возити бицикл

Где не постоји посебна стаза, односно, трака, бициклиста сме да се креће коловозом, али што ближе десној ивици коловоза, у ширини од **највише 1 метар од десне ивице коловоза**.

АКО СЕ БИЦИКЛ ВОЗИ У ДРУШТВУ СА ДРУГАРИМА, НИКАДА СЕ НЕ СМЕ КРЕТАТИ ЈЕДАН ПОРЕД ДРУГОГ, **ВЕЋ ИСКЉУЧИВО ЈЕДАН ИЗА ДРУГОГ**.

Понекад је на коловозу обележена бицикличка трака и тада је правило да се бициклисти туда крећу.

Најважније правило је да се бициклиста увек мора кретати **десном страном у смеру кретања возила**.

Потражите у радној свесци:

Задаци: страна 28; Тестови: страна 43

СИГНАЛИЗИРАЊЕ БИЦИКЛИСТА

Циљ теме: Дете разуме значај сигнализирања и зна како и када да даје сигнале руком приликом поласка, скретања, успоравања и заустављања.

СИГНАЛ ЗА ПОЛАЗАК, А ТАКОЋЕ И
СИГНАЛ ЗА СКРЕТАЊЕ ЛЕВО

СИГНАЛ ЗА СКРЕТАЊЕ ДЕСНО

СИГНАЛ ЗА ЗАУСТАВЉАЊЕ

СИГНАЛ ЗА УСПОРАВАЊЕ

Потражите у радној свесци:

Задаци: страна 13; Тестови: стране 15, 22, 23 и 42

Објасните детету да пре започињања скретања треба да погледа назад преко левог рамена како би проверило саобраћај иза и поред себе. Ако нема возила или су возила далеко, дете испруженом руком даје сигнал да жели да скрене. Ако је безбедно може започети скретање, а ако су возила близу и скретање није безбедно, потребно је да сачека да возила прођу и скретање започне када буде безбедно. Рука треба да буде испружена све време док се не изврши скретање, а када је скретање завршено, може спустити руку.

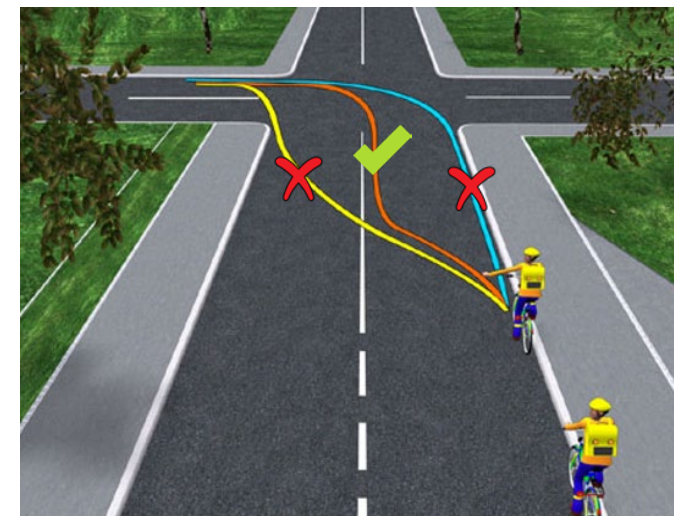
ВАЖНО: ОБЈАСНИТЕ ДЕТЕТУ ДА СИГНАЛ РУКОМ ПОКАЗУЈЕ НАМЕРУ ДА ЖЕЛИ ДА СКРЕНЕ И НЕ ЗНАЧИ ДА ИМА ПРАВО ПРВЕНСТВА ПРОЛАЗА!

ЛЕВО СКРЕТАЊЕ

Циљ теме: Дете разуме како се безбедно изводи лево скретање бициклом и зна како да се правилно припреми, позиционира, сигнализира и пропусти учеснике у саобраћају који имају првенство пролаза.

Када жели да скрене лево на раскрсници, бициклиста се припрема за скретање тако што прво погледа преко левог рамена. Ако је безбедно, даје сигнал руком - и даље вози дуж десне ивице пута. Поново погледа преко левог рамена и ако нема возила, бициклиста правилно врши лево скретање пратећи путању означену наранџастом бојом на слици.

ВАЖНО:

Пре него што започне скретање лево, бициклиста мора пропустити сва возила која долазе из супротног смера!

Потражите у радној свесци:

Задаци: страна 29; Тестови: стране 42 и 43

Имај у виду

Научите дете да, уколико не може лако и безбедно да се престроји на раскрсници са више саобраћајних трака, боље је да изабере пешачки прелаз и прође кроз раскрсницу гурајући бицикл поред себе.

Ако има више трака за исти смер кретања, објасните детету да **увек бира десну траку**.

Безбедан прелазак преко коловоза

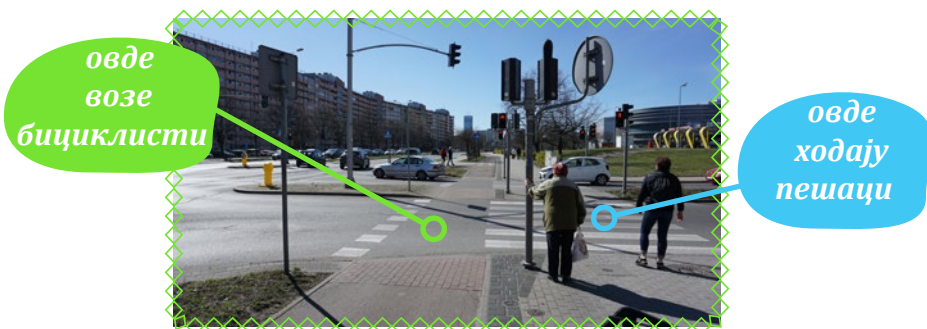
Циљ теме: Дете зна како да изабере безбедно место за прелазак коловоза, правилно процени саобраћајну ситуацију и безбедно пређе коловоз гурајући бицикл или возећи бицикл.

Правилан поступак преласка преко коловоза за бициклисту **на пешачком прелазу** је:

- ✓ сиђе са бицикла пре пешачког прелазу,
- ✓ прелази пешачки прелаз као пешак, и
- ✓ гура бицикл поред себе.

Бицикл се приликом преласка преко коловоза може возити само на **прелазу бициклическе стазе или пешачко - бициклическе стазе преко коловоза**, наравно са пажњом и у складу са саобраћајном сигнализацијом.

саобраћајни знак и ознака на коловозу "прелаз бициклическе стазе преко коловоза"

саобраћајни знак и ознака на коловозу "пешачки прелаз и прелаз бициклическе стазе преко коловоза"

Потражите у радној свесци:
Задаци: страна 30

Познавање саобраћајне сигнализације

Циљ теме: Дете препознаје и разуме значење основне саобраћајне сигнализације и зна како да се понаша у складу са њом ради безбедног учешћа у саобраћају.

Као што су слова азбука за читање, тако су саобраћајни знакови азбука за безбедно учешће у саобраћају. Саобраћајни знакови могу бити **знакови опасности, знакови изричитих наредби и знакови обавештења**.

Значења саобраћајних знакова можете пронаћи у актуелном Правилнику о саобраћајној сигнализацији („Сл. гласник РС“, бр. 85/2017, 14/2021, 21/2024 и 76/2026), као на пример:

Заустави се и уступи првенство пролаза возилима која се крећу путем на који наилазиш. Уколико је знак постављен испред прелазу пута преко пруге, заустави се и уступи првенство пролаза шинском возилу које се креће по прузи на коју наилазиш.

Уступи првенство пролаза возилима која се крећу путем на који наилазиш. Уколико је знак постављен испред прелазу пута преко пруге, уступи првенство пролаза шинском возилу које се креће по прузи.

Ограничење брзине - забрањено кретање брзином већом од оне која је уписана на знаку. Дозвољено је кретати се брзином мањом од оне уписане на знаку.

Наилазак на део пута на коме се бициклисти често крећу, односно, прелазе пут.

Имај у виду:

Не тражите од детета да памти називе свих саобраћајних знакова. Важније је да препозна шта му знак поручује и да зна како да се понаша.

СКЕНИРАЈ

Потражите у радној свесци:

О саобраћајној сигнализацији: стране 34–37

Задаци: страна 36

Тестови: стране 42–43

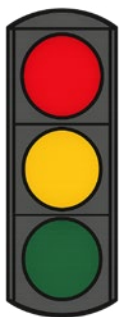
Погледајте све саобраћајне знакове и њихово значење

Познавање саобраћајне сигнализације

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ

Заједно са дететом препознајте саобраћајну сигнализацију на путу којим свакодневно пролази до школе, куће или другог одређеног места. Ово се може претворити у занимљив квиз. Питајте дете: „Шта нам овај знак говори?“, а не само: „Како се овај знак зове?“ Током шетње или вожње бициклом скрените детету пажњу на саобраћајне знакове, ознаке на коловозу и светлосну сигнализацију. Подстакните га да објасни шта сигнализација поручује и шта би требало да уради у конкретној ситуацији.

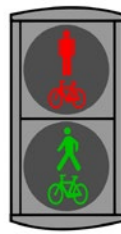
Семафорска сигнализација

семафори за
возила

семафори за
бицикле

семафори за
пешаке и бицикле

Семафори служе да се помоћу различитих боја регулише првенство пролаза у раскрсници. Значење тих боја је:

- **укључено црвено светло** - забрањен пролаз,
- **укључено жуто истовремено са црвеним** - забрањен пролаз који најављује укључивање зеленог светла,
- **укључено зелено светло** - дозвољен пролаз,
- **укључено жуто светло** - забрањен пролаз, осим у случају када си близу и не можеш се безбедно зауставити код семафора,
- **трепћуће жуто светло** - обавеза за све да се крећу уз повећану опрезност,
- **трепћуће зелено светло** - дозвољен пролаз који најављује укључивање жутог, а затим црвеног светла.

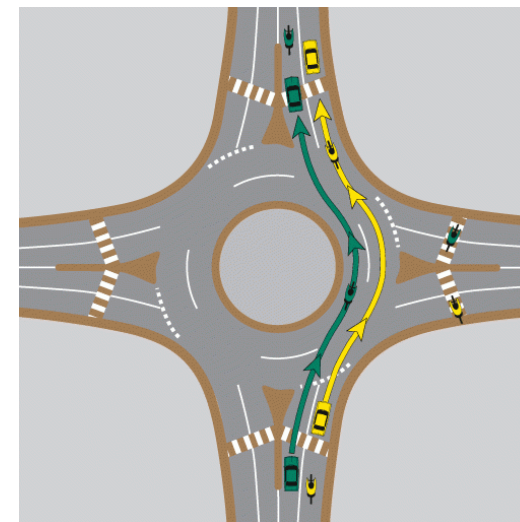
 Потражите у радној свесци:
Задаци: страна 37

Вожња кроз кружни ток

Циљ теме: Дете разуме како се безбедно креће кроз кружни ток, препознаје када треба да уступи првенство пролаза и зна када је безбедније да сиђе са бицикла и кружни ток прође као пешак.

Кружни ток је сложена саобраћајна ситуација за дете која захтева више самосталности и процене, посебно када има више саобраћајних трака. Зато је важно да дете не учи само правила, већ да их разуме и постепено увежбава у безбедним условима.

Бициклиста при уласку у кружни ток уступа првенство пролаза возилима која се већ налазе у кружном току. Код кружних токова са више саобраћајних трака, пре изласка из унутрашње (леве) траке потребно је пропустити возила која се налазе у десној траци. Ако дете не може безбедно да се престроји, научите га да не ризикује, већ да сиђе са бицикла и кружни ток пређе као пешак.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ

Посматрајте кружни ток са безбедне позиције и замолите дете да покаже:

- где се бициклиста зауставља и када уступа првенство пролаза,
- која возила треба да пропусти,
- којом путањом може да се креће,
- када није безбедно да настави,
- где може да сиђе са бицикла и настави као пешак.

Потражите у радној свесци:
О вожњи кроз кружни ток: страна 32

Уочи опасност

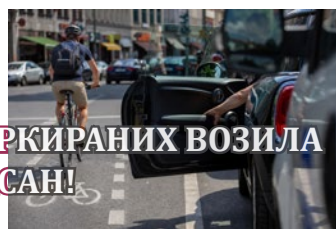
Циљ теме: Дете уме да уочи потенцијално опасне ситуације у саобраћају и да благовремено прилагоди своје понашање.

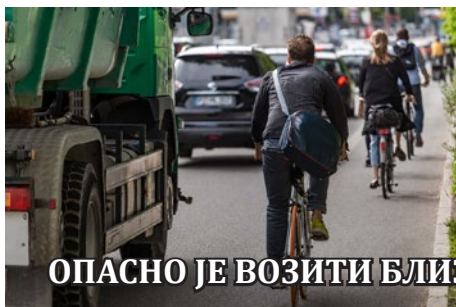
ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ

Дете се у саобраћају сусреће са различитим ситуацијама које могу бити потенцијално опасне. Важно је да постепено научи да их уочи на време, процени ризик и прилагоди своје понашање. Разговарајте са дететом о ситуацијама које могу бити опасне и питајте га: Шта овде може да буде опасно? Шта би могло да се догоди? Како би могао/могла да избегнеш ову опасност?

Објасните детету да увек пажљиво обилази паркирана возила. Пре обиласка, потребно је да провери да ли му се приближава возило са леђа, и ако наилази, сачека да прође, а затим да настави кретање. **Нека се при обиласку не приближава паркираном возилу, већ одржава најмање 1 метар бочног растојања.** Посебну пажњу треба обратити ако се у возилу налази особа, јер се врата могу изненада отворити.

Објасните детету да аутобуси и камиони такође могу бити опасни за бициклисте. Возачи овако великих возила не могу увек да уоче бициклисту када је поред и близу камиона или аутобуса. Посебно је опасно када се бициклиста налази поред аутобуса или камиона који скреће, јер тако великим возилима треба више простора за скретање и возач можда неће уочити бициклисту.

Потражите у радној свесци:
Задаци: стране 38 и 39

Небезбедно понашање

Циљ теме: Дете уме да препозна небезбедно понашање у саобраћају, разуме његове последице и изабере безбедније начине понашања.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ

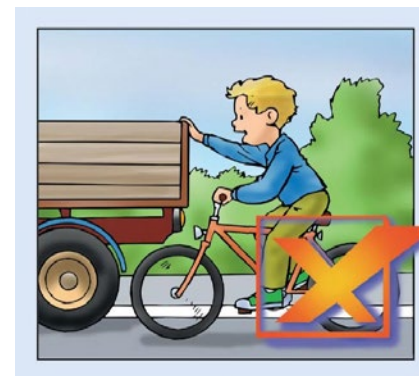
Поједина понашања су веома опасна и могу довести до настанка саобраћајне незгоде и повређивања лица на бициклу. Родитељи и наставно особље треба да уоче и именују небезбедно понашање детета, без кажњавања и критиковања. Разговарајте са дететом о томе зашто је такво понашање опасно и шта може да се догоди. Похвалите и подстакните дете када примени безбедно понашање. Будите му лични пример – деца усвајају понашање посматрајући одрасле.

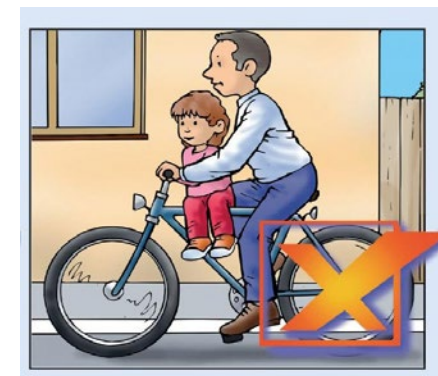
НЕ користити мобилни телефон током вожње, нити слушалице и не слушати музику

НЕ испустати управљач из руку и не склањати ноге са педала

НЕ придржавати се за друго возило

НЕ седети на раму бицикла, управљачу или корпи

БЕЗБЕДНО ПРАВИЛО ГЛАСИ:

Возач бицикла старији од 18 година може на бициклу превозити дете до 8 година старости у посебном седишту које је прилагођено величини детета и чврсто спојено са бициклом.

Још неки примери

Опиши небезбедно понашање код деце на слици?

- ☐ возе бицикл један поред другог, уместо један иза другог
- ☐ возе бицикл без флуоресцентног прслука или друге одеће светле боје, па нису уочљиви
- ☐ возе бицикл у сумрак/ноћу без упаљених светала на бициклу

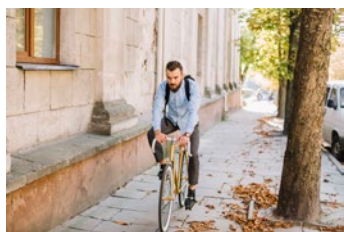
Опиши небезбедну ситуацију у којој се затекао бициклиста на слици?

- ☐ Пас изненада излеће на улицу/пут, јури бициклисту или га удари
- ☐ Постоји ризик од напада панике, наглих реакција детета, губитка равнотеже, пада и повређивања

САВЕТИ ЗА РОДИТЕЉЕ И НАСТАВНО ОСОБЉЕ

У случају да пас појури ка бициклисти, важно је да научите дете:

- да препозна разлику између разиграног и агресивног понашања пса,
- да остане смирено и да не паничи,
- да не убрзава, већ да уместо тога постепено успори и уколико је потребно, заустави се,
- да не гледа пса директно у очи, не виче и не маше рукама,
- да не окреће леђа псу и да усправно стоји или се креће поред бицикла (уколико сиђе са бицикла),
- да потражи помоћ одрасле особе.

Опиши небезбедно понашање бициклисте са слике?

- ☐ Бициклиста вози по тротоару и без заштитне кациге

**ВОЖЊА ТРОТОАРОМ НИЈЕ ДОЗВОЉЕНА.
ПАЗИ НА ПЕШАКЕ!**

КОНТРОЛНА ЛИСТА ЗА РОДИТЕЉЕ И НАСТАВНО ОСОБЉЕ

ЗА РОДИТЕЉЕ

- ☐ Проверавамо исправност бицикла са дететом: кочнице, гуме, светла, звоно
- ☐ Дете носи закопчану заштитну кацигу
- ☐ Дете носи светлу одећу и/или флуоресцентни прслук када вози бицикл
- ☐ Редовно вежбамо вожњу бицикла, разговарамо о безбедним путањама до одредишта и показујемо пример одговорног и безбедног понашања у саобраћају
- ☐ Дете познаје саобраћајне знакове и правила саобраћаја
- ☐ Пратимо знање, вештине и понашање детета и анализирамо опасне ситуације које уочимо
- ☐ Дете је оспособљено за безбедну вожњу бицикла

ЗА НАСТАВНО ОСОБЉЕ

- ☐ Учимо децу о безбедној вожњи бицикла
- ☐ Учимо децу одговорном и безбедном понашању у саобраћају
- ☐ Деца познају саобраћајне знакове и правила саобраћаја
- ☐ Са ученицима анализирамо безбедне путање и места за вожњу и паркирање бицикала.
- ☐ Организујемо практичне активности у вези вожње бицикла (полигон у школском дворишту, одређивање безбедног места за паркирање бицикала, презентовање едукативних материјала на интернету и дискусија, сарадња са саобраћајном полицијом, и сл.)
- ☐ Уочавамо небезбедно понашање код деце и размењујемо информације са родитељима
- ☐ Деца су оспособљена за безбедну вожњу бицикла

ТЕЛЕФОНСКИ БРОЈЕВИ КОЈЕ ТРЕБА ДА ЗНАТЕ

192

ПОЛИЦИЈА

193

ВАТРОГАСЦИ

194

**ХИТНА
ПОМОЋ**

112

**ОПШТИ БРОЈ ЗА
ХИТНЕ ПОЗИВЕ**

Издавач

Агенција за безбедност саобраћаја
Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд

Web адреса:

www.abs.gov.rs

Контакт имејл:

abs@abs.gov.rs
istrazivanja@abs.gov.rs

В.д. директора

Бранко Стаматовић

Главни уредник

Вељко Ћурчић

Приредили

Бојана Миљковић
Драгана Нојковић
Младен Ковач

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
Тираж: 1.000
2026. година

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

656.18.052(035)

БЕЗБЕДНО на два точка : приручник / [припремили Бојана Миљковић,
Драгана Нојковић, Младен Ковач]. - Београд : Агенција за безбедност
саобраћаја, 2026 (Београд : Агенција за безбедност саобраћаја). - 29 стр. :
илустр. ; 25 cm

Кор. насл. - Тираж 1.000.

ISBN 978-86-89155-56-3

а) Бициклистички саобраћај -- Безбедност -- Приручници

COBISS.SR-ID 200488457

Чувај себе,
пази на друге!

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

www.abs.gov.rs